

ב"ה. ר"פ משיחת ש"פ חקת ה'תשכ"ג.

הנחה פרטית בלתי מוגה

(צוה לנגן אך לאלקים)

א. ידוע פתגם הרבי שבקדושה הכל מתנהג ע"פ סדר, משא"כ בלעו"ז אין חשבון בשאול, וכן הוא ג"כ בנוגע לסדר היומי, ובפרט היום הראשון בשבוע, שכל יום א' בשבוע נקרא יום ראשון היינו שמתחיל מחדש בדוגמא לכללות הבריאה שאז נתחדש הענין של יום ראשון, כמו"כ הוא בכל שבוע, שהיום הראשון הוא אחרי יום השבת, דבשבת ישנם שני הענינים (א) כמו שהשבת נקרא יום השביעי. (ב) כמו ששבת הוא למעלה מכל הימים, אבל היום הראשון הוא שבא אחרי השבת, וע"כ בשיר שהיו הלויים אומרים הרי ביום הראשון השיר הוא מתאים להענינים דיום הראשון בתחלת הבריאה, וכמו"כ הרי אומרים אנו ג"כ השיר של יום הזה, ומנהג ישראל תורה הוא, וכל הענינים צ"ל ע"פ סדר.

והסדר הזה הוא בהשגח"פ כמאמר הבעש"ט שהשגח"פ ישנה בדומם שבאדם ואפילו בדומם כפשוטו, ומכ"ש בישראל, ומכ"ש בענינים השייכים לתומ"צ ומכ"ש ענין שמביא לידי אחדות, שזהו כודאי בהשגח"פ.

והמאורעות שכיום ראשון ושני שבשבוע זו ה' ענין שהביא אחדות, שמתקבצים יהודים שמתחלה ה' הים מפסיק ביניהם ונתקבצו בנוגע להתעוררות בתומ"צ אכל בי עשרה שכינתא שר', ובפרט כשיש לזה שייכות עם ענין של נישואין שנמשך בזה כח הא"ס הרי המאורעות האלו בטח הם ע"פ סדר,

ויש פתגם מאדמוה"ז שהאי שתא הוא שנת המאה וחמשים להסתלקותו שצריך לחיות עם פרשת השבוע, היינו שבפרשיות שלמדו באלו הימים אפשר לראות ג"כ ענינים המדוברים.

והפרשיות של יום ראשון ושני מדברים ע"ד פרה אדומה, ופרה אדומה אומרים ע"ז תבוא אם ותקנח את צואת בנה, דהרי מצד מ"ת פסקה זוהמתן, ונעשה חירות ממלאך המות, ואח"כ בחטא העגל חזרה זוהמתן - ענין המיתה, וע"ז אומרים שפרה אדומה, האם מקנחת את צואת בנה, היינו שמסתלק הענין דטומאת מת. והכח ע"ז הוא ע"י ויקחו אליך' - היינו משה, הגם שבפועל נעשתה ע"י אלעזר אבל זה ה' בכחו של משה - ביטול.

ולכאורה אינו מובן מה שאומר שפרה אדומה מקנחת, דהלא מה שפרה אדומה פועל זהו רק הסרת הטומאה, אבל לא ביטול המיתה לגמרי, דהרי ענין הקינוח הוא מלשון כפרה כמ"ש באגה"ת, וכאן הרי אין זה מתקן לגמרי למה שהי' לולא חטא העגל, דהרי ענין המיתה עדיין נשאר ורק מה שפרה אדומה פועל הוא להסיר את הטומאה, אבל לא את ענין המיתה?

אלא, מוצאים דאין מיתה בציבור, שזהו"ע קינוח, דבציבור אין ענין המיתה כלל, ושזה ה' נעשה מצמון הציבור, הן אמת ממה שנדבו יחידים, אבל המעות לפרה אדומה נלקחת מקופה כללית, שזהו ענין של ציבור, ובציבור אין מיתה, והחילוק שהי' בין פרה אדומה לשאר הקרבנות ששאר הקרבנות היו מקריבין בפנים משא"כ פרה אדומה בחוץ, (והאפר של פרה אדומה ג"כ ה' רק בחיל ולא בפנים) והיינו שבחוץ במקום ששייך מיתה המשיכו הענין של ציבור, שבזה אין מיתה, היינו בציבור.

והענין של אין מיתה בציבור זה נוגע לא רק לזמן שביהמ"ק ה' קיים או הילכתא למשיחא אלא נוגע עתה ג"כ.

שבזה יובן, מה שכתב הרמב"ם שבעת שיבוא משיח יתקבצו כל חכמי ישראל לטבריא, זהו המקום שהי' הישיבה האחרונה של הסנהדרין, ויעשו שמה עוה"פ סנהדרין, ולכאורה הרי הסנהדרין צ"ל סמוכים והאיך יהי' אז ענין הסמיכה, דהרי הסמיכה בטלה, דהי' בזמן שביהמ"ק ה' קיים, ואפילו זמן אחרי זה ג"כ, דאלו הנקראים בשם רבי הרי הם היו סמוכים, משא"כ אז האיך יהי' ענין הסמיכה, ואין לומר מפני שיקומו בתח"מ, דהרי תקופת תח"מ יהי' אח"כ כדאיאת בזהר וירא ומרומז ברמב"ם (הלכות מלכים)?

אלא זהו מפני שאין מיתה בציבור, ואין הפירוש מפני שנשאר אנשים מדור הקודם, ע"ד שמצינו בעזרא שהביאו קרבנות בזמן בית שני לכפר על עוונות שהיו בזמן בית ראשון, מפני שהיו עדיין בחיים אנשים מדור ההוא, אלא שלא נשאר מישהו מדור הקודם,

- שיחת ש"פ חקת ה'תשכ"ג - ב -

אבל אין ענין של מיתה, כיון שהענין נשאר בהעלם, וצריכים למצוא את הכלי במה לגלות את זה, וזהו ע"י אחדות, וזהו שאומר הרמב"ם שיתקבצו כל חכמי ישראל, היינו אחדות מצד הנפש, ויתקבצו בטברי' במקום אחד - אחדות מצד עולם, ועי"ז יתגלה הענין בגילוי.

ובזה יובן הספרי, עה"פ אספה לי שבעים איש, ואומר דכל מקום שנאמר לי אינו זז משם, ואינו מובן דהלא ענין הסנהדרין נתבטל, לכאורה? אלא דע"פ הנ"ל מובן, דמצד אין מיתה בציבור, הרי ענין הסנהדרין נשאר, ובהעלם ישנו, וזהו הקינוח, על מה דאין מיתה בציבור, אבל הענין של מיתה בפועל נשאר עדיין, לפי שהעבודה צ"ל מצד בחירה, ויהי' ובחרת בחיים, ע"כ ענין המיתה ישנו בעולם.

ואינו מובן הלא בתורה צריך שיבוא בהתגלות, ואיפוא מוצאים עתה ענין כזה של אין מיתה בציבור, היינו לא רק בנוגע לדיני קרבנות, תמורה ושינוי בעלים, ולבד זאת שצ"ל שבכל יום אחכה לו, הרי צ"ל הענין בפועל עכשיו ג"כ, היינו לא רק שהענין עלול לבוא, אלא בפועל.

וזה מוצאים בנוגע לעניני ב"ד שיטנו עכשיו ג"כ. אבל הענין דב"ד זה ישנו רק כשבאים לדון לפני הב"ד אבל הזמן בינתיים, מה עמו, הלא ענין של פרה אדומה הי' ענין תמידי,

אלא זהו שמוצאים הענין דקידוש החודש, שהלל תיקן זאת, ומה שאנו עושים עכשיו זהו שליחותיהו קא עבדינן היינו שיטנו הענין של ב"ד בתמידיות, וזהו"ע אין מיתה בציבור שיטנו עכשיו בגילוי ג"כ, שזהו בכח הפרה אדומה שעשה משה, מצד הביטול הסיר ענין המיתה, ובא גם בגילוי.

ב. ועפ"י ז' יובן משנה תמוה בפרה (פ"ג מ"ה), דהמשנה אומרת שמה שמשה עשה את הפרה הראשונה והשני' עשה עזרא, וחמש מעזרא ואילך דברי ר"מ, וחכ"א שבע מעזרא ואילך, ולכאורה אינו מובן הלא משנה א"י"ז ספר של דברי הימים לומר מי עשה את הראשונה והשני' וכמה פרות עשו בס"ה, וא"כ הרי צ"ל שזה נוגע בהענין של פרה אדומה?

ועוד אינו מובן האין מתאים החשבון, דאמרינן שהראשונה עשה משה והשני' עזרא, דהרי מימי משה עד עזרא הי' זמן קרוב לאלף שנה, דהרי הפרה נעשית במשכן ונשאר עוד ל"ט שנים שהיו ישראל במדבר ואח"כ ארבע מאות ושמונים שנה עד בית ראשון, ואח"כ ארבע מאות ועשר שנים הבית ראשון, ואח"כ שבעים שנה גלות בבל, הרי שזה הי' קרוב לאלף שנה, ואח"כ מהזמן שעזרא עשה את הפרה השני' עד האחרונה, שלדברי ר"מ עשו שש (לבד ממה שעשה משה) ולדברי חכמים עשו שמונה (מלבד מה שעשה משה), וא"כ למה כאן היו צריכים בזמן של ארבע מאות ועשרים שנה (הזמן של הבית שני) כ"כ פרות, שזהו באי"ע להזמן של הפרה הראשונה, מה שעשה משה.

(וזהו כמדובר כבר כמה פעמים, שעל הדברים הפשוטים שטעלט זיך קיינער ניט) במשנה הזה הרבה מפלפלים ומסבירים, אבל לא עמד מי שהוא על שאלה זו -

ואין לומר דהחילוק הוא למה מעזרא ואילך הצריכו כ"כ פרות דהטעם ע"ז הוא משרבו הרצחנין, דהרי הענין של רבו הרצחנין זה הי' בסוף בית השני, ועוד דמה לי אי רבו הרצחנין או לא הרי סוף אדם למות, והיו צריכים להזות מאפר פרה אם מת בחלל חרב או מצד עטיו של נחש הקדמוני,

אלא הענין הוא דהרי בכל הפרות שעשו אח"כ הצריכו לערב מהפרה של משה, וכל הענינים שעשה משה הרי הם קיימים, ורק שנגנזו, אבל קיימים הם, הרי כמו"כ הפרה שעשה משה, קיומו בגילוי, הי' ג"כ לזמן רב יותר מכמו שארי הפרות, וע"כ פרתו של משה נתקימה קרוב לאלף שנים, משא"כ הפרות שבזמן של ת"כ שנה הצריכו שש לדברי ר"מ או שמונה לדברי חכמים, ועי"ד דכתיב בנוגע לכהנים של הבית ראשון "שנות צדיקים

- שיחת ש"פ חקת ה'תשכ"ג - ג -

תארוכנה', ולכן היו צריכים לשל משה מפני הביטול עצמי.

ובזה שני ענינים (א) שכל כהן העושה את הפרה הי' צריך לקבל מפרתו של משה, היינו שביום שעשה את הפרה היו צריכים להזות אותו עם האפר פרה של פרתו של משה, (ב) ישנו פרתו של משה בעצמו.

והענין של משה ישנו בכאו"א, כמבואר בתניא שיש ניצוץ קטן מנשמת משה רבינו בכאו"א, וזהו הנתינת כח של משה, דהרי משה ענינו מס"נ והכח על מס"נ הוא ממשה, אבל ישנו ענין המס"נ בפו"מ וזהו משה עצמו.

והכח על מס"נ זהו בתפלה, אבל אינו בבחי' ממש כנ"ל רק שיש לו הנתינת כח על מס"נ, דהרי אחר התפלה יכול להתהפך, אבל ענין המס"נ בעצם אין בזה שנויים, שזהו"ע משה עצמו.

וזהו ששכינה מדברת מתוך גרונו של משה, הגם שנשאר מציאות של גרונו, אבל שכינה היתה מדברת מתוך גרונו, היינו שהגרון שלו עמד בביטול, שמיד שהשכינה רצתה לדבר הרי דבר גרונו, שגרונו היתה ע"ד מרכבה שהיא בטילה להרוכב, דהרי שמה ג"כ המרכבה ישנה במציאות, רק שהיא בטילה להרוכב, כמו"כ גרונו של משה, וע"ד נשמת האדם מדברת מתוך גרונו, שזה בא בדרך ממילא.

וזהו "הנהג בהם מנהג דרך ארץ", שהפירוש בזה הוא "הנהג בהם", שבהדרך ארץ ינהג זאת, היינו לא שיעמדו באופן הראשון רק בכח של מס"נ, אלא יעמוד בתנועה כל היום כמו התנועה דק"ש, מס"נ בפועל, ואז יהי' זה ענין של 'שנות צדיקים תארוכנה', משא"כ כשהוא באופן הראשון אז אפ"ל תקצרנה.

וזהו "ונחכו מה" שעומדים בביטול, וזהו שליחותייהו קא עבדינן, דבענין השליחות יש ג' אופנים: (א) שהשליח עושה הכל אבל עי"ז נפטר המשלח, משום שהוא עשה עבורו, (ב) שהפעולה של השליח נחשבת כאלו המשלח עצמו עשה זאת. (ג) שכל מציאות השליח נעשה כמהות המשלח, וזהו דיוק הלשון "שלוחו של אדם כמותו", שהוא כמותו ממש. (ראה פתח דבר לקונטרס דפסח תש"ב, לקח טוב למהר"י ענגל כלל א - המעתיק) שזהו העילוי הכי נעלה בביטול השליח את המשלח.

וזהו הפרה אדומה שעשו אחרי משה שזהו עי"ד הנ"ל שבעת שמתפלל מאיר אצלו הענין דמס"נ בגילוי אבל אח"כ אינו בגילוי (ועי"כ תקצרנה, משא"כ של משה) משא"כ הענין דהמס"נ נמשך בגילוי על כל היום, שזהו עי"ד פרתו של משה עצמו שיש לזה קיום יותר משארי הפרות - תארוכנה -

וזהו ג"כ הטעם שהשני שעשה את הפרה אחרי משה הי' עזרא, שהוא ג"כ הי' בדוגמא כמו משה, דאמרינן בגמרא ראוי הי' עזרא שתינתן התורה על ידו, ורק מפני שלא עיכב מ"ת עד זמנו ניתן על ידי משה, עי"כ הי' הוא זה שעשה את הפרה השני' אחרי פרתו של משה. (חסר סיום ההתוועדות).

הנחה פרטית בלתי מוגה